

TÌM HIỂU NHẬN THỨC CỦA THANH NIÊN TẠI BUÔN MA THUỘT ĐỐI VỚI DU LỊCH CÓ TRÁCH NHIỆM

Phạm Thị Oanh¹, Từ Thị Thanh Hiệp¹

Ngày nhận bài: 19/9/2022; Ngày phản biện thông qua: 29/11/2022; Ngày duyệt đăng: 01/12/2022

TÓM TẮT

Mục đích của bài nghiên cứu này là tìm hiểu nhận thức của thanh niên tại Buôn Ma Thuột về Du lịch có trách nhiệm. Sử dụng phương pháp thống kê mô tả để chỉ ra thực trạng nhận thức của họ về trách nhiệm đối với môi trường tự nhiên, văn hóa và kinh tế điểm đến du lịch. Thông qua số liệu khảo sát 300 thanh niên đang sinh sống và học tập tại thành phố Buôn Ma Thuột trong năm 2022, kết quả cho thấy loại hình du lịch này khá mới mẻ đối với thanh niên thành phố Buôn Ma Thuột. Những ý kiến ủng hộ cho các hành động có trách nhiệm đối với môi trường tự nhiên, văn hóa và kinh tế địa phương còn thấp. Số thanh niên còn thờ ơ, phân vân đối với trách nhiệm của mình khi họ tham gia du lịch cũng chiếm tỷ lệ từ 30% đến 40%. Nghiên cứu cũng bước đầu chỉ ra được 2 nguyên nhân có liên quan đến nhận thức trách nhiệm xuất phát sự ủng hộ của gia đình, bạn bè và hoạt động truyền thông còn hạn chế. Do đó, giáo dục về Du lịch có trách nhiệm đặc biệt quan trọng thông qua việc cung cấp kiến thức ở trường học, kích cầu du lịch đối với các gói du lịch cộng đồng, du lịch văn hóa và chủ động truyền thông đại chúng về Du lịch có trách nhiệm cho thanh niên.

Từ khóa: Du lịch có trách nhiệm, nhận thức, thanh niên.

1. MỞ ĐẦU

Khái niệm Du lịch có trách nhiệm được xây dựng trên cơ sở định nghĩa về phát triển bền vững của Ủy ban Thế giới về môi trường và phát triển năm 1987 và đã được đề cập chính thức trong Tuyên bố Cape Town tại Hội thảo toàn cầu của Liên Hợp quốc về Phát triển bền vững tại Johannesburg vào năm 2002. Theo Tuyên bố này, Du lịch có trách nhiệm đem lại các lợi ích chính như: Giảm thiểu tác động tiêu cực về kinh tế, môi trường và xã hội; Tạo ra nhiều lợi ích kinh tế hơn cho người dân địa phương và nâng cao đời sống của cộng đồng địa phương, cải thiện điều kiện làm việc và tiếp cận ngành du lịch; Đóng góp tích cực vào bảo tồn di sản tự nhiên và văn hóa nhằm duy trì sự đa dạng của thế giới;... (Lê Thị Thu Thủy, 2022).

Du lịch Việt Nam tiếp tục đà tăng trưởng trên tất cả các lĩnh vực, đóng góp quan trọng vào tăng trưởng kinh tế, đảm bảo an sinh xã hội, bảo tồn văn hóa và bảo vệ môi trường. Mặc dù vậy, tăng trưởng du lịch mang đến những thách thức đối với phát triển bền vững và đặt ra yêu cầu trách nhiệm với môi trường và xã hội của các bên tham gia. Chiến lược, quy hoạch tổng thể phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 sẽ ưu tiên và định hướng chính sách Du lịch có trách nhiệm (Viện nghiên cứu phát triển du lịch, 2019).

Sau ảnh hưởng của dịch COVID-19, ngành Du lịch đang tăng tốc thực hiện các chiến dịch quảng

bá, kích cầu để nhanh chóng lấy lại đà tăng trưởng. Trên đà phục hồi, tiến tới phát triển, ngành Du lịch đặt ra nhiều mục tiêu về phát triển bền vững, khai thác du lịch phải gắn với trách nhiệm của đơn vị quản lý, các doanh nghiệp kinh doanh du lịch, cộng đồng dân cư và du khách (Hoàng Lân, 2022).

Theo UNFPA (2020), Việt Nam đang ở trong thời kỳ tỉ lệ dân số vàng với thành phần thanh thiếu niên (từ 15 đến 30 tuổi) chiếm đến gần 30% tổng dân số và là bộ phận đông đảo nhất trong cơ cấu dân số cả nước. Nhiều báo cáo và dữ liệu trên khắp thế giới khẳng định giới trẻ, hay thanh niên, được coi là thế hệ giàu tiềm năng du lịch nhất, vì họ rất thích đi chơi và khám phá những điều mới mẻ, sẵn sàng chi “mạnh tay” cho những trải nghiệm du lịch (Yunusovich, 2018). Du lịch trong giới trẻ là bộ phận đặc biệt vì tính chất, tâm lý và động cơ đi du lịch của thanh niên rất khác biệt. Người trẻ đi du lịch không quá chú trọng vào việc chi tiêu cho những hàng hóa và dịch vụ du lịch thông thường. Thay vào đó, họ đi du lịch vì mong muốn được thỏa mãn những cảm xúc và hoạt động thể chất mang tính trải nghiệm. Ở khu vực Đông Nam Á, một bộ phận lớn du khách trẻ chọn hình thức du lịch ba lô hay phượt nhằm mục đích “đi để trải nghiệm”, cảm nhận những giá trị mới (Richards, 2008). Chính vì thế, đây là đối tượng cần được các nhà du lịch học quan tâm tìm hiểu, khai thác nhất.

Với xu hướng du lịch trải nghiệm hay phượt của giới trẻ Việt Nam hiện nay, du khách thường

¹Khoa Kinh tế, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Phạm Thị Oanh; ĐT: 0982991707; Email: ptoanh@ttn.edu.vn.